

A TANTÁRGY ADATLAPJA

SEGÍTŐ MUNKA VULNERÁBILIS FIATALOKKAL

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Szociológia és Szociális Munka Kar
1.3. Intézet	Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4. Szakterület	Szociális munka
1.5. Képzési szint	Licenz
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Szociális munka/Szociális munkás
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Segítő munka vulnerábilis fiatalokkal	A tantárgy kódja	ALM2501				
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Dávid-Kacsó Ágnes adjunktus						
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Dávid-Kacsó Ágnes adjunktus						
2.4. Tanulmányi év	3	2.5. Félév	1	2.6. Értékelés módja	V	2.7. Tantárgy típusa	Ob

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1. Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összórás szám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					10
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					4
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					-
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórás száma					58
3.8. A félév összórás száma					100
3.9. Kreditszám					4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	-
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	-

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	• C1. Az egyéni, családi, csoportos, közösségi és társadalmi szintű társadalmi problémák és kockázatok csökkentése érdekében történő felmérés, információgyűjtés, dokumentálás, értékelés és nyilvántartás, és konkrét beavatkozások.• C2. Tanácsadás a közösségi erőforrásokhoz való hozzáférés érdekében a kirekesztett vagy a társadalmi kirekesztés veszélyének kitétt személyek és társadalmi csoportok számára (intézmények, szolgáltatások, ellátások).• C3. Iskolákban nyújtott tanácsadás és egyéb speciális beavatkozási módszerek alkalmazása a szociális munkára jellemző értékek és elvek tiszteletben tartásával• C4. Kommunikáció és szakmai kapcsolatok a kedvezményezettekkel és más társadalmi szereplőkkel
Transzverzális kompetenciák	• CT1. A problémás helyzetek objektív és átgondolt megközelítése mind elméleti, mind gyakorlati szempontból, a hatékony megoldás érdekében, a szociális munkára jellemző értékek és elvek tiszteletben tartásával.• CT2. Hatékony transzdiszciplináris csapatmunkatechnikák alkalmazása különböző hierarchikus szinteken, szervezetben belüli és szervezeten kívüli szinten.• CT3. A szakképzés szükségességének objektív önértékelése, valamint a munkaerő-piaci igényekhez való alkalmazkodás és a munkaerő-piaci integráció érdekében a személyes és szakmai fejlődés erőforrásainak és módjainak meghatározása.

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	A hallgató ismeri: • a diagnózis és a beavatkozás fogalmait, elméleteit és módszereit a társadalmi kockázatok csökkentése érdekében• a szociális ellátórendszer diagnosztikájára jellemző módszerek és technikák• a sérülékeny csoportok társadalmi problémáinak kialakulásának és fennmaradásának okai, speciális eljárások alkalmazásával• az egyének gondozási szükségleteinek felmérési módszerei• módszerek a kedvezményezettek problémáira adott közösségi válaszmechanizmusok értékelésére
Képességek	A hallgató képes: • tájékoztatást, szociális szolgáltatásokat nyújtani és kapcsolatot teremteni a közösségi erőforrások és a kedvezményezettek problémái között• a szociális diagnosztika speciális módszereit alkalmazni a jogszabályoknak és a szociokulturális normáknak megfelelően• konkrét elvek és módszerek alkalmazására és alternatív megoldások kidolgozására• minőségi szabványok alkalmazására a szociális szolgáltatásokban• a szakmai etika értékeinek és elveinek alkalmazására a beavatkozási folyamatba• segíteni az ügyfeleket a döntéshozatalban és szociális tanácsadást nyújtani• szakszerűen kommunikálni a kollégákkal és a szolgáltatást igénybe vevőkkel.• megfelelő válaszmechanizmusok alkalmazására a problémás helyzetekre

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

Felelősség és önállóság	A hallgató képes önállóan dolgozni: • szociális programok és politikák kidolgozásán a vulnerábilis egyének és csoportok számára • beavatkozási projektek kidolgozásán a közösségi erőforrásokhoz való hozzáférés érdekében • köz- és magánszféra közötti partnerségek kialakításán és irányításán a vulnerábilis csoportok támogatása érdekében • konkrét beavatkozási tervek kidolgozásán a rászoruló egyének és csoportok segítése érdekében • alternatív stratégiák és forgatókönyvek kidolgozásán a társadalmi valóság értelmezésére • etikai kérdések kezelésére és a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés megkönnyítésére • az emberi jogok és a társadalmi befogadás előmozdítása érdekében • az egyének, családok és közösségek közötti kapcsolatok változásának előmozdítása érdekében.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	• Az iskolai siker egyéni és társadalmi tényezőinek megismerése és az akadályok legyőzésére irányuló beavatkozási módok megismerése. A vulnerábilis fiatalok iskolai sikerének előmozdítása specifikus intervenciós programok alkalmazásával.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	• A stimuláló tanulási környezet feltételiének megismerése, valamint azok az intézményi szintű beavatkozások feltérképezése, amelyek hozzájárulnak az iskolai sikeresség elősegítéséhez. A fiatalok körében jelenlevő kockázati viselkedés csökkentése a tanulási közösségek optimalizálása által. A csapatmunka, rendszeren belüli hatékony kommunikáció és érdekképviselet elveinek elsajátítása.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Az iskola társadalmi funkciója - a szociális munka helye az iskolában: az ökológiai szemlélet	Előadás, kiegészítő bemutatás	
2. Az iskolai sikert veszélyeztető tényezők: egyéni és szervezeti sajátosságok	Előadás, esettanulmányok	
3. Az iskolai sikert befolyásoló egyéni tényezők I: az iskolai szorongás	Előadás, kiegészítő bemutatás	
4. Az iskolai sikert befolyásoló egyéni tényezők II: az ADHD	Interaktív előadás	
5. Az iskolai agresszió különböző formái	Előadás, tapasztalatok megosztása	
6. Szociális problémák hatása az iskolai sikerre	Előadás, kiegészítő bemutatás, prezentációk	

7. Iskola-alapú prevenció programok I: iskolai lemorzsolódás megelőzése iskolai erőszak megelőzése	Előadás, esettanulmányok, esetelemzés	
8. Iskola alapú prevenció programok II. serdülőkorú terhesség megelőzése, szerhasználat megelőzése, egészséges életmód, stb.	Előadás, prezentációk, csoportos megbeszélés	
9. Vulnerabilis csoportok támogatása iskolai környezetben. Inkluzív tanulási környezet ismérvei és létrehozásának lehetőségei.	Interaktív előadás	
10. Csapatmunka a fiatal érdekében: a szülővel és pedagógusokkal való kommunikáció	Előadás, csoportos megbeszélés	
11. Az iskolai légkör hatása a szereplők mentális egészségére.	Előadás, kiegészítő bemutatás, interaktív gyakorlatok	
12. Z és alfa generáció az iskolában: generációs sajátosságok és kihívások	Előadás, csoportos megbeszélés.	
13.. Konfliktusmegoldási technikák iskolai környezetben		
14. A trauma-informált iskolák ismérvei		
Könyvészet		
Aranyos, G., & Bank, Éva. (2020). A családi működés és a szorongás összefüggései a tanulási motivációval tanulási zavarral küzdő tanulók körében. <i>Gyógypedagógiai Szemle</i>, 48(1-2), 63–78. Elérés forrás https://ojs.elte.hu/gyogypedszemle/article/view/7469 Gergál, T. (2009). Dilemmák és nehézségek az iskolai szociális munkában. In Z. Máté & J. Szemelyácz (Eds.), <i>Az iskolai szociális munka kézikönyve - INDIT könyvek II. kötet</i> (pp. 99-109). Pécs: Integrált Drogtérapiás Intézet Közalapítvány. Dupper, D. R. (2003). <i>School social work: skills and interventions for effective practice</i>. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc. Fodor, G. (2001). Az iskola: esély a lelki egészségvédelemre. <i>Új Pedagógia Szemle</i>. 2001/5. p. https://epa.oszk.hu/00000/00035/00049/2001-05-ta-Fodor-Iskola.html Jármi, É. (2019). Az iskolai bántalmazás (bullying) megelőzése. <i>Educatio</i>. 28 (3), pp. 528–540. DOI: 10.1556/2063.28.2019.3.6 Kalmár, M., Nagy É.(2012). Resztoratív technikák egy iskola életében. <i>Új Pedagógia Szemle</i>.2012/7-8. p.143-157 Knapp, S. E., Berghuis, D., Dimmitt, C. (2017). <i>The School Counseling and School Social Work Treatment Planner, with DSM-5 Updates, 2nd Edition (2nd ed.)</i>. Wiley. https://www.perlego.com/book/997728 Máté, Zs. (2015). Az iskolai szociális munka 2015. <i>Esély</i>. 2015/4. p.77-95. Máté, Z., & Gergál, T. (2009). Az iskolai szociális munka lehetőségei: a pécsi modell. In Z. Máté & J. Szemelyácz (Eds.), <i>Az iskolai szociális munka kézikönyve - INDIT könyvek II. kötet</i> (pp. 81-98). Pécs: Integrált Drogtérapiás Intézet Közalapítvány. Nagy Lehocy Zs., Patai I. (2015): Hiperaktív gyermek az osztályban. Különleges Bánásmód, I. évf. 2015/2. szám, 49-58. DOI 10.18458/KB.2015.2.49, p.49-58 Roszik, D. (2022). A tesztzorongás hatása az iskolai teljesítményre. <i>Módszertani Közlemények</i>, 62(1), 34–46. Elérés forrás https://ojs.bibl.u-szeged.hu/index.php/modszertani-kozlemenyek/article/view/44045 Semsey, G. (2018). Szexuális nevelés az iskolában. <i>Iskolakultúra</i>, 28(12), 17–34. https://doi.org/10.14232/ISKKULT.2018.12.17 Velicu, A. (2014). Bullying-ul online și offline. Victime versus agresori. <i>Revista română de sociologie</i>. XXV/1-2. pp.19-36.		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Követelmények megbeszélése. Az iskolai siker társadalmi tényezői.	Csoportos megbeszélés. Oktatófilm megtekintése.	

2. Intervenciós lehetőségek szorongó és ADHD-s tanulók esetén.	Oktató filmek megtekintése. Csoportos megbeszélés.	
3. Intervenciók tervezése iskolai erőszak megelőzésére.	Csoportos megbeszélés, tapasztalatok megosztása.	
4-5. Iskola alapú prevenciók tevékenységek tervezése iskolaelhagyás, szerfüggőség, serdülőkori terhesség megelőzésére, felősségteljes digitális eszközhasználat tanítása.	Csoportos megbeszélés	2 alkalom
6. Konfliktusmegoldás az iskolában.	Kiscsoportos gyakorlatok.	
7. Tevékenységek a pozitív iskolai légkör létrehozására.	Oktatófilmek, kics csoportos gyakorlatok.	
Könyvészet Bacsó, F., Kukity, K. (2017). Osztályfőnöki óratorozat az iskolai agresszió és zaklatás jelenségeinek megelőzésére. https://partnershungary.hu/wpcontent/uploads/2017/11/Oszt%C3%A1lyf%C5%91n%C3%B3ki-%C3%B3ratorozat.pdf Diaconescu, M., Barbovski, M., & Baciu, C. (2008b). Raport de cercetare cantitativă și calitativă + Ghid de interviu online și offline. In Beneficii și riscuri ale utilizării internetului în rândul copiilor și adolescenților (pp. 140-194 + 188-192). Cluj Napoca: Presa Universitară Clujeană. Dumitru, I. A. (2004c). Orientarea școlară și profesională și consilierea privind cariera. In Consiliere psihopedagogică. Teme de curs - prezentări de cazuri pentru activitățile de seminar (pp. 105-114). Timișoara: Editura Universității de Vest. Hărăguș, P. T., Dămean, D., & Roth, M. (2009). Proprietăți psihometrice ale unui nou instrument de evaluare a performanțelor școlare: Profilul Succesului Școlar. In M. Roth, D. Dămean & M. B. Iovu (Eds.), Succesul școlar la intersecția factorilor sociali (pp. 23-40). Cluj Napoca: Presa Universitară Clujeană.		

9. Az epiztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tárgy az iskolarendszer és a közösségi szakszolgáltatások, illetve az iskolák és a szociális szolgáltatások célközönsége elvárásainak felel meg.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Záróvizsga	Írásbeli vizsga	70%
10.5 Szeminárium / Labor	Kiválasztott témához kapcsolódó projektmunka	Szóbeli bemutató	30%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
• Az írásbeli vizsga időpontja közös egyeztetés tárgya a hivatalos téli vizsgaidőszak előtt. • A vizsgán való részvétel feltétele a részvétel az előadások 50%-án és a szemináriumok 75%-án. • A szemináriumi jegy elérése nélkül a vizsga nem tekinthető sikeresnek, függetlenül az írásbelin elért pontszámtól. • Az írásbeli vizsga 70%-a a végső jegynek. • Az írásbeli vizsgán szükséges az átmenő jegyet (5-ös) megszerezni. • A végső jegy az írásbeli vizsga és a szemináriumi jegy súlyozott összegéből áll. Az átmenő jegyhez ez a végső pontszám minimum 5-ös kell legyen. • Plagizálás esetében a hallgató maradéktalanul elveszíti az illető feladat, tevékenység elvégzését megillető pontszámot. • A vizsgán való csalás, a vizsgáról való azonnali kizárást jelenti.			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja							

Kitöltés időpontja:
2025.04.28

Előadás felelőse:
Dr. Dávid-Kacsó Ágnes

Szeminárium felelőse:
Dr. Dávid-Kacsó Ágnes

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025.05.20

Intézetigazgató:
Dr. László Éva

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.